

at dette Lovforslag fremkommer udelukkende med Henblik paa den foreliggende Situation, og den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Zahle) erklærede nu, at han var klar over, at den Vej, man her betræder, maa betredes med stor Forsigtighed. Her maa man imidlertid efter Regeringens Opfattelse ikke glemme, at har man først een Gang tilvejebragt en tvungen Voldgift, vil denne Domstol staa som den Baggrund, paa hvilken alle Faserne i kommende Arbejdsstridigheder vil blive udspillet, og Parterne vil i de forskellige Instanser have det for Øje, at vedkommende Spørgsmaal kan antage saadanne Former, at man ender med at faa en Voldgiftsdom, og derfor gælder det om at holde Kravene saadan oppe, at en Domsafsigelse i det mindste vil give Resultat i nogen Grad til Gunst for den vedkommende Part. Jeg mener altsaa, at man skal ikke lade sig hilde i den Antagelse, at saadan kan man handle netop i denne Situation, uden at det vil faa Virkning overfor kommende af lignende Art, idet Parterne, naar Voldgiftsdom een Gang er prøvet, nok skal sørge for at finde hinanden i Tide, før en saadan Domstol atter etableres. Det gaar ikke an at ræsonnere paa denne Maade, og Erfaringer fra de Statssamfund, hvor den tvungne Voldgift er indført, har ogsaa belært os derom. Man gik i Norge til Oprettelse af en saadan Voldgiftsdomstol som en ren og skær Krigsforanstaltning, fremkaldt ved Udsigt til de uhyggelige Følger, som Arbejdskonflikter under Krigen kunde faa. Denne Domstol er bragt til Anvendelse to Gange, i 1916 og i 1920, og Loven er blevet fornyet to Gange; men i 1921 og 1922 fornyede man ikke Lovens Gyldighed, og Norge besidder altsaa i Øjeblikket intet saadant Tvangsmiddel i Tilfælde af opstaaende Arbejdsstridigheder. Nu er Spørgsmaalet imidlertid atter rejst i Norge, og det er mærkeligt at se, hvorledes den norske Presse under Hensyn til en mulig kommende Arbejdsstrid i Norge begrundet Kravet om, at en Voldgiftsdomstol nu tilvejebringes, med Henvisning til, at det radikale Parti i Danmark ogsaa sysler med saadanne Planer, saa at man derved vil træde ganske nøje i sine Meningfællers Fodspor i det sydlige Naboland. I Norge henviser man til det radikale Venstres Program i Danmark, og i Danmark siger man: Se til Norge! der har man prøvet det, og der staa man i Færd med at gennemføre en Fortsættelse. Vi forstaa alle, at en Situation som den, vi gennem de sidste halvanden Maaned er kommet ind i, fremkalder Kritik over den

Institution, som har paataget sig det uhyre byrdefulde Hverv at tilvejebringe Fred gennem fri Mægling, og det er ogsaa forstaaeligt, at der med de Tab og med de Ulykker, Arbejdsstandsningen fører med sig, følger en vis Utaalmodighed, men derfor maa man ikke glemme, hvor vanskelig den Opgave er, som Forligsinstitutionen her er sat til at løse, hvor uhyre meget vanskeligere det er baade for Institutionen og for Parterne og ganske særlig for den ene Part netop ved denne Lejlighed at komme ud over Vanskelighederne. Thi det maa ikke glemmes, at man faar lettere ved en Urafstemning Arbejderne til at stemme for en Ordning, som byder en Forbedring i Sammenligning med det, de har, selv om det langtfra er den Forbedring, de kunde ønske, end man faar dem til at stemme for Lønnedsættelse. Derfor er denne Strid af en anden Karakter og langt, langt vanskeligere at faa bragt til Afslutning end dem, vi gennem de senere Aar har haft. Derfor er ogsaa efter min Opfattelse den Maade, paa hvilken denne Afslutning tilvejebringes gennem Urafstemning i Arbejdernes Organisationer, en Fremgangsmaade, som i Opgangstider meget godt kan følges; men som det i Virkeligheden ikke er forsvarligt at blive staaende ved i den Nedgangsperiode, vi for Tiden befinder os i.

Det kan være meget godt, at man, som Tilfældet har været ved denne Lejlighed, siger, at Ansvarret skal lægges ud i Organisationerne, Ansvarret skal paahvile de enkelte, hver maa føle sit Ansvar og handle derefter; men det er ikke tilstrækkeligt. Der maa kræves af de førende Mænd, ogsaa paa Arbejderside, at man i ganske anderledes Grad positivt tager sit Staa i Dagens klare Lys og siger med rene Ord og sætter sin Autoritet ind derpaa, hvad der i den givne Situation maatte og burde gøres. Jeg deler ganske den Betragtning, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne i denne Sammenhæng fremførte, nemlig denne, at det var en meget beklagelig Fejl og en Ulykke, at Forslaget af 3. Februar, som jo i Virkeligheden var Udtryk for Forligsinstitutionens og dermed for Samfundet Opfattelse af, hvad der var en rimelig Udgang af denne Strid, ikke kunde blive accepteret af begge Parter. Men skal man derfor nu gaa til at drage Grunden bort under Forligsinstitutionen? Skal man forlade hele det Grundlag, paa hvilket Behandling af Spørgsmaal af den Karakter hidtil har hvilet, forlade hele den Form, for Samfundsindsatsen, som har været etableret til saa meget Held for